

Miljöinsatser

Sida medverkar till förbättringar av miljön i och kring Östersjön, med utgångspunkt i internationella och regionala överenskommelser som Helsingforskonventionens (HELCOM) åtgärdsprogram för Östersjön, Baltic 21 – en agenda 21 för uthållig utveckling i Östersjöregionen och för kandidatländerna EUs miljökrav.

VA-projekt i Riga. 1999 invigdes det ombyggda avloppsreningsverket i Riga. Nu kan avloppet från 200 000 människor i centrala staden tas om hand, som tidigare saknade rening. Ett investeringsprogram genomförs som omfattar upprustning och utbyggnad av vattenförsörjningen, förbättringar i avloppshanteringen, samt uppbyggnad av ett effektivt och finansiellt självbärande VA-bolag i Riga. Sida medverkar tillsammans med EBRD, EIB, Schweiz och Finland, Lettlands regering och Riga stad. Sida finansierar utbyggnad av avloppsreningsverket och ett samarbete mellan Riga Vatten och Stockholm Vatten.

Svenska parter: Stockholm Vatten, VAI VA-projekt, YIT Vatten och Miljöteknik.

Avfallshantering i Riga. Det mesta av Rigas avfall, vilket motsvarar mer än 40% av hela Lettlands totala avfallsmängd, fraktas till en deponi i Getlini. Här införs en modern, kostnadseffektiv och miljömässigt hållbar drift av anläggningen. Sida medverkar tillsammans med Världsbanken, Global Environment Facility (GEF), Canada, Lettlands regering och Riga stad och finansierar investeringar för att bland annat skydda grundvattnet och minska utsläppen till floden Daugava, Rigabukten och Östersjön. Sidas stöder även samarbete mellan avfallsbolaget i Getlini och Nordvästra Skånes Renhållning.

Svenska parter: SWECO, Nordvästra Skånes Renhållning samt leverantörer av utrustning

Fjärrvärme i Riga. Sida medverkar tillsammans med Världsbanken för att förbättra värmeförsörjningen i Riga. Kommande investeringar ska effektivisera värmeförsörjningen, öka tillgängligheten och förbättra servicen för närmare 80% av invånarna i Riga. Erfarenheter från demonstrationsprojekt för att installera undercentraler visar att energiförbrukningen kan minska med 10–30%.

Svensk part: Fjärrvärmebyrån samt leverantörer av utrustning

VA-projekt i Liepaja. I Liepaja, Lettlands tredje största stad med ca 100 000 invånare släpptes tidigare stora mängder avloppsvatten orenat ut i Östersjön. Nu har reningsverket renoverats och byggts om, ledningsnätet har reparerats och byggts ut, och VA-bolaget moderniserats. Sida har finansierat upprustning av avloppsreningsverket och samarbete mellan Norrköping Miljö & Energi och Liepajas VA-bolag. Övriga finansiärer är Världsbanken, NEFCO, Finland, lettiska staten och Liepaja stad.

Svenska parter: Norrköping Miljö & Energi, SWECO, Purac

Avfallshantering i Liepaja. Idag finns det nästan 500 soptippar i Lettland. Ingen uppfyller idag kraven på skydd för mark, yt- och grundvatten, eller utsläpp av metan till atmosfären. Målet är att minska antalet till ett tiotal, alla med godtagbart miljöskydd. Sida medverkar tillsammans med Liepaja stad och 25 mindre kommuner samt Världsbanken med flera finansiärer för att finna en miljömässigt acceptabel och kostnadseffektiv lösning för en avfallsdeponi i regionen.

Svensk part: SWECO

VA-projekt i Daugavpils. I Lettlands andra stad Daugavpils finansierar Sida upprustning av reningsverket. Projektet innebär minskade föroreningar till floden Daugava som mynnar ut i Rigabukten. Det befintliga reningsverket rustas upp och byggs ut, med finansiering

från Sida. Totalkostnad för projektet som också innefattar investeringar i vattenförsörjning är 164 miljoner kronor, varav Sida bidrar med 22 miljoner kronor. Anläggningen tas i drift under år 2000. Övriga finansiärer är Världsbanken, NEFCO, Danmark, Finland, EU-Phare, lettiska staten och Daugavpils kommun.

Svensk part: SWECO, Malmberg Water

VA-projekt i mindre orter. Idag rinner så gott som allt avloppsvatten från små och medelstora orter i Lettland orenat ut i närliggande vattendrag och når så småningom Östersjön. Nu arbetar man för förbättringar inom VA-sektorn i mindre orter. Ett program omfattande kunskapsöverföring, institutionell uppbyggnad samt i ett senare skede även investeringar bland annat med stöd av EU. Sida medverkar tillsammans med andra nordiska länder och NEFCO. Städer där Sida medverkar är Salacgriva, Saulkrasti, Limbazi, Sigulda och Ainazi, Kegums, Salaspils, Ogre, Leilvarde och Kekava. De svenska vänorterna medverkar också i projektet. Sigulda är en av de mindre orter där Sida finansierar investeringar i ett nytt avloppsreningsverk.

Svenska parter: SWECO, SWD, ÅF Management, VA-Ingenjörerna

VA-projekt i Jurmala. Till Jurmala, en kuststad i närheten av Riga, kommer tiotusentals turister varje år för att njuta av den milslånga sandstranden. Sida finansierar en konsultstudie för förbättringar i vatten- och avloppshanteringen.

Svensk part: SWECO

Miljöförvaltning. Sida samarbetar med Naturvårdsverket för att bygga upp en god miljöadministration och miljöpolitik i Lettland. Arbetet ska också stärka processen för EU-integrering på miljöområdet.

Uthålligt jordbruk. Sida samarbetar med Sveriges Lantbruksuniversitet för att minska läckage av näringsämnen till Östersjön från jordbruk, odling och djurhållning. Sida finansierar ett program för demonstrationsinsatser och utbildning. Programmet är knutet till Baltic 21 – uthållig utveckling inom jordbrukssektorn.

Farligt avfall. I Lettland utvecklar Miljöministeriet en strategi för hantering och behandling av farligt avfall, som tidigare lagrats på tipp eller till och med dumpats okontrollerat. Sida stöder en inventering av sjukhusavfall, oljeavfall, samt batterier och ackumulatorer. Resultaten ska ge underlag för framtida omhändertagande av farligt avfall.

Svensk part: SWECO

Agenda 21 och lokal miljöstyrning i lettiska kommuner. I fem lettiska kommuner; Cesis, Jurmala, Rezeune, Rujiena och Talsi, har lokalt Agenda 21-arbete påbörjats. Resultaten från dessa pilotprojekt ska utnyttjas som modell för andra kommuner.

Svensk part: Svenska Kommunförbundet

Ekoturism. Bärnstensleden planeras som en 80 km lång vandringsled utmed den lettiska kusten. HELCOMs rekommendationer för en miljöanpassad turism styr utvecklingen av leden. Arbetet drivs av Stiftelsen Bärnstensleden. Sida finansierar utbildning om villkoren för utveckling av ekoturism i regionen, samt teoretisk och praktisk kunskap för att Bärnstensleden ska kunna byggas.

Svensk part: Envive AB, Värmlands länsstyrelse

Insatserna handläggs av Sida-Östs enhet för miljö och energi

STYRELSEN FÖR INTERNATIONELLT
UTVECKLINGSSAMARBETE

105 25 Stockholm
Besök: Sveavägen 20
Telefon: 08-698 50 00
Telefax: 08-698 56 15
www.sida.se, info@sida.se

Web.sidor:
www.sida.se
www.helcom.fi
www.ee/baltic21
www.environ.se